

ságuk kisebb. A szájról olvasás miatt a tanterem megvilágítása is figyelmet érdemel. Könnyebb a beszédmegértés a hallássérült számára, ha mindenki arca jól látható, illetve az előadó nem áll szemben az ablakkal vagy a fényforrással, mert ebben az esetben a szája árnyékba kerül. Hallgatóink elmondásából tudom, hogy bizony van (volt) olyan tanár, akinél csak foszlányokat lehetett megérteni. Rossz fénykörülmények között halkán beszélt, és nem használt semmilyen fajta kihangosító eszközt sem.

Nem elhanyagolható az a tényező sem, hogy az adott oktatónak jól kell artikulálnia. A természetes ritmusú (nem a lassúbb) beszéd a legkönnyebben érthető a hallássérült számára. Mivel a beszédmegértésben a hallássérültek többsége a szájról olvasásra is nagyban támaszkodik, így a felé fordulóknak közlését tudja a legkönnyebben megérteni. Kiseb létszámú vitakörök, szemináriumok esetében tanácsos a félkör alakú elhelyezkedés, amikor valamennyi beszélőt jól láthatja a hallássérült személy. Gátolja a szájról olvasást, ha a beszélő kezével vagy más tárggyal (pl. könyvvel) eltakarja a száját, illetve elfordul. (Azt talán írnom sem kell, hogy a lehető legrosszabb megoldás, ha háttal a csoportnak tartja az előadást.)

Nagy segítség, ha az oktató a kurzus anyagát elektronikus formában is hozzáférhetővé teszi hallgatói számára. Egyetemünkön volt arra példa, hogy az oktató a csoportnak nem, de a hallássérült fiatalnak odaadta a tananyagot. Olykor előnyös lehet, amennyiben az oktató ebbe beleegyezik, ha az előadást a hallgató diktáfonon vagy videón rögzíti, hiszen ez lehetővé teszi, hogy a hallássérült személy valakinek a segítségével az elhangzottakat ismételtelen feldolgozhassa. Szeminárium alkalmával a hal-

Ha az utca emberétől megkérdeznénk, ki volt Ludwig van Beethoven, Thomas Alva Edison, vagy ki Halle Berry, Bill Clinton, valószínű, hogy pár mondat erejéig a többség tudna róluk beszélni. De ha azt kérdeznénk, mi a közös Ludwig van Beethovenban, Thomas Alva Edisonban, Halle Berryben és Bill Clintonban, valószínű, kevesen tudnák, hogy mindannyian hallássérültek.

Beethoven 25 évesen tapasztalta magán a halláscsökkenés első jeleit, ami fülszűréssel indult és elsősorban a bal fülén. Az évek előrehaladtával egyre rosszabb és súlyosabb lett, és 1814-re teljesen megsüketült. Siketségének okáról a mai napig folynak viták, a legtöbben ólommérgezésre és a maga ébren tartására használt hideg vizes fürdőkre gyanakodnak. Thomas A. Edison, a villanykörte feltalálója gyermekkori skarlátja és a sorozatos kezeltelen középfül-fertőzései miatt vált siketté. Halle Berry színésznőt a 90-es években akkori barátja (nevét mai napig titkolja) rendszeresen verte, melynek következtében bal fülének hallóképességét 80 %-ban elvesztette. Bill Clinton születésétől fogva hallássérült, amivel viszont évekig nem foglalkoztak, így mire szakemberhez fordult vele, az orvosok már egy nagyobb mértékű halláskárosodást diagnosztizáltak nála. Második elnökségi szakasza alatt, 1997-ben kapta első hallókészülékét.

Hazánk is bővelkedik tehetséges és híressé vált hallássérültekben. Siketl olimpiai bajnokaink: Biatovszki Míra sportlövő, Vasák Iván vizilabdázó, Máthé Gábor teniszező. Napjainkban a politikai életben a fogyatékosügy fő képviselői siketként dr. Tapolczai Gergely (aki egyébként a Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végzett jogászként 1999-ben) és dr. Kósa Ádám, EP-képviselő.

lássérült hallgató számára nehezebb lehet a csoportos megbeszélés, az adott párbeszéd követése. Nehéz figyelnie arra, hogy éppen ki beszél, s hogy ki felé forduljon. A csoporttársak úgy tudnak segíteni, ha mondjuk, kézfeltartással jelzik, hogy éppen ki beszél.

És talán a legfontosabb: a kérdés. Nem vesszünk tekintélyünkbe, ha az első órán megkérdezzük a hallássérült hallgatótól, hogy hogyan tudjuk segíteni őt abban, hogy hallható, érthető és végig követhető legyen az adott kurzus.

Helen Keller siket és vak amerikai író volt az első, aki egyetemi bölcsészdiplomát szerzett (1904). Ő mondta egyszer, hogy „A vakság elválasztja az embert a tárgyaktól, a siketség azonban az emberektől szakít el.” Tennünk kell azért, hogy hallhatóbb világban éljünk.

HIVATKOZÁS:

Pataki, László. „Hallássérülés-hallási fogyatékoság.” In: *Gyógypedagógiai alapismeretek*. Szerk.: dr. Illyés Sándor, ELTE BGGYFK, Budapest (2000).

KSH oldala (lásd: QR) utolsó letöltés 2022. február 23.

Zoboki-Gergely Nikolett
Támogató Szolgálat

ÚJRAINDUL A BALKÁN-TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

Olyan hallgatók jelentkezését várjuk, akik nyitottak a nyelvtanulásra, és a diploma birtokában szeretnének a térség szakértőjévé válni.

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik ismerik a balkáni és a tágabb délkelet-európai régió történetét, mai helyzetét és Magyarországgal való kapcsolatrendszerét, ezért képesek a térséggel kapcsolatos önálló kutató- és oktatómunka megkezdésére. Gyakorlatias szakértői ismereteket szereznek, amelyek birtokában képesek elhelyezkedni a köz- és a versenyszférában, megállva helyüket a régióval kapcsolatos jól hasznosítható tudásuknak köszönhetően. Képesek arra, hogy ne csak a világnyelvek (elsősorban az angol) segítségével tudjanak kommunikálni a térségben, hanem a régió legalább két nyelvén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

Részletek itt:

